

VIROLAHDEN KUNNANHALLITUKSELLE

OIKAISUVAATIMUS

PÄÄTÖS, JOTA OIKAISUVAATIMUS KOSKEE

Kunnanhallituksen päätös 8.4.2024, KhVi o8.04.2024 § 65, 17/10.02.03/2024

OIKAISUVAATIMUKSEN TEKIJÄ JA TÄMÄN ASIAMIES

Ruzanna Tarverdyan

Asianajaja Matti Honkanen
Asianajotoimisto Honkanen & Piispanen Oy
Karhumäentie 3 01530 Vantaa
+358 40 548 2053
matti.honkanen@honkanenco.fi

MÄÄRÄPÄIVÄ

Asianosainen Ruzanna Tarverdyan on saanut päätöksen tiedoksi sähköpostitse 16.4.2024, joten tämän oikaisuvaatimuksen määräpäivä on 30.4.2024.

VAATIMUKSET

Ruzanna Tarverdyan vaatii, että Virolahden kunnanhallitus kumoaa kokonaan päätöksen, johon oikaisua vaaditaan.

Lisäksi Ruzanna Tarverdyan vaatii, että Virolahden kunnanhallitus hyväksyy tässä valitusasiassa kyseessä olevan kaavamuutoksen ja kunta aloittaa toimet muutoksen toteuttamiseksi.

PERUSTEET

1. Kunnanhallituksen päätös

Virolahden kunnanhallitus on kokouksessaan 8.4.2024 päättänyt hylätä Ruzanna Tarverdyanin kaavoitusaloitteen Vaalimaan asemakaava-alueen kiinteistön 935-429-5-58 korttelin 200 muuttamisesta KL liikerakennusten korttelialueesta KTY toimitilarakennusten korttelialueeksi.

2. Aloitteen tausta

Ruzanna Tarverdyan on hankkinut Vaalimaalta kiinteistön, jolla Suomi Spirits -nimisen yhtiön on tarkoituksena perustaa vodkatehdas. Nykyisen kaavan mukaan kiinteistöllä on myymälä-käyttötarkoitus. Vodkan valmistamisen aloittaminen vaatii siis kaavamuutosta.

Julia Kondratovich on alun perin tehnyt kunnalle aloitteen kaavamuutoksesta Fish Trading House Oy:n valtuuttamana. Kaavoitusaloite koskee kiinteistön 935-429-5-58 Vaalimaan asemakaavan korttelin 200 muuttamista KL liikerakennusten korttelialueesta KTY toimitilarakennusten korttelialueeksi.

Kyseessä oleva kiinteistö on 5.12.2023 siirtynyt Fish Trading House Oy:ltä Ruzanna Tarverdyanin omistukseen, minkä jälkeen kaavoitusaloitetta päivitettiin. Päivitetyn hakemuksen mukaan Ruzanna Tarverdyan hakee omissa nimissään kaavamuutosta. Julia Kondratovich on jatkanut asian hoitamista Tarverdyanilta saamallaan valtakirjalla.

Vodkan valmistuksesta tulee vastaamaan Suomi Spirits -niminen osakeyhtiö (y-tunnus 3270374-7), jonka hallituksen jäseniä sekä Kondratovich että Tarverdyan ovat.

3. Vodkan tuotantosuunnitelma

Kiinteistölle suunnitellun vodkan tuotannon pääpiirteittäinen tuotantosuunnitelma on seuraavanlainen:

1. Vodkaa tuotetaan alustavasti 20.000 litraa/vrk
2. Linjaston tuotantokapasiteetti on noin 30.000 litraa

3. Esim. 30.000 litran vodkan tuotantoon menee noin 25.000 litraa vettä, josta 25–30 % menee viemäriin. Sen lisäksi siivouksesta ja pesuista tulee vettä.
4. Toiminnasta ja itse tuotannosta ei aiheudu melua tai tärinää. Laitteisto on sisätiloissa eikä melua pääse ympäristöön. Tehdasalueella suurin melun aiheuttaja on liikenne, joka on vähäistä.
5. Toiminta itsessään ei aiheuta hiukkaspäästöjä. Alkoholiuomatehtaan prosesseista ei aiheudu merkittäviä päästöjä ilmaan, paitsi säiliöiden täyttöjen yhteydessä ja tuotteiden astioiden ja pakkauksen yhteydessä ilmaan pääsee vähäisiä määriä etanolia.
6. Raaka-ainetta tuodaan rekalla noin yksi autollinen viikossa. Valmista tuotetta lähtee 2–3 rekallista viikossa, joten toiminnan aiheuttama raskas liikenne on melko vähäistä.
7. Toimintaa varten kiinteistöllä olisi kaksi 46 kuution pirtusäiliötä ja ne varustetaan valuma-altailla, jotta mahdollisten säiliön vaurioiden takia pirtu ei pääsisi ympäristöön.

4. Tarkemmin suunnitelmista kiinteistölle

Tällä hetkellä kortteliin ei ole tulossa muita toimintoja, kuin vodkan valmistus. Korttelissa voisi tulevaisuudessa sijaita myös myymälä, jossa myytäisiin armenialaisia elintarvikkeita. Lisäksi asianosaiset ovat pohtineet mahdollisuutta perustaa paikalle armenialainen ravintola.

Vodkan valmistukseen tarvitaan erillinen Valviran lupa, jota yritys ei tässä vaiheessa vielä ole hakenut, sillä tuotantotilat eivät tässä vaiheessa vielä vastaa sille asetettuja vaatimuksia. Suomi Spirits Oy:ltä löytyy kuitenkin nyt jo alkoholijuomien tai väkiviinan maastavientilupa ([Liite 5](#)).

Suomi Spirits Oy:n oma vodkantuotanto on sen suuruista, että esim. ympäristölupaa ei tarvita. Tätä asiaa asianosaiset ovat selvittäneet ympäristötarkastaja Krista Rantamon kanssa.

Tuotantoon tarvitaan runsaasti vesijohtovettä. Jätevesiä syntyy jonkin verran, mutta kunnan jätevesien käsittelykapasiteetin pitäisi riittää. Jätevedet koostuvat prosessijätevesistä, tuotantolinjojen, säiliöiden ja laitteistojen pesu- ja huuhteluvesistä ja saniteettijätevesistä. Jos kunnan jätevesien käsittelykapasiteettia ei riitä, yritys on valmis rakentamaan oman jätevesien pienpuhdistamon.

Korttelissa löytyy tilaa isojen kuljetusajoneuvojen sujuvaan liikennöintiin ja henkilökunnan pysäköintiin. Tavaraliikenne on pääosin alkoholijuomien ja tyhjien pullojen kuljetuksia, ja on vähäistä, kuten on jo todettu.

Työntekijöitä tuotantoon arvellaan palkattavan alustavasti n. 16.

Yrityksen edustajien ja omistajan juuret ovat Armeniassa. Yritys on tällä hetkellä rekisteröity Haminaan. Yrityksen muuttaminen Virolahdelle on myös mahdollista. Yritys työllistäisi noin 20–30 työntekijää.

Kyseinen kiinteistö on uudisrakennus, joka on rakennettu elintarvikekiinteistönä kalan käsittelyyn, savustamoon ja myyntiin, mutta tällaista toimintaa ei koskaan aloitettu. Rakennus sopii mainosti vodkatehtaan toimintaan teknisesti (tehokas ilmastointi, viemärointi, katon korkeudet jne). Se on sopivan kokoinen pientuotantoa varten. Lisäksi logistiikka on helppo rajan läheisyyden takia.

Uuden tehtaan rakentaminen tulisi maksamaan vähintään 3–4 miljoona euroa ja itse rakentaminen ei ole nopea prosessi. Asianosaiset katsoivat muitakin toimitiloja Kymenlaakson alueelta, mutta päättivät ostaa juuri tämän kiinteistön, jolle suhteellisesti pienillä muutoksilla saataisiin hyvin toimiva pohjaratkaisu ja näin voitaisiin käynnistää toiminta mahdollisimman nopealla aikataululla.

5. Kirjeenvaihto kunnan edustajien kanssa

Kondratovich ja Tarverdyan ovat erittäin yllättyneitä kunnanhallituksen päätöksestä hylätä kaavamuutos, sillä aiemmassa keskustelussa kunnan edustajien kanssa (Liite 4) heidän on annettu olettaa, ettei kaavamuutoksen hyväksymisessä pitäisi tulla mitään ongelmia. Kuten kirjeenvaihdosta käy ilmi, vuoden 2023 aikana kunta ei missään vaiheessa maininnut mahdollisuudesta, että kaavamuutosta ei hyväksyttäisi. Päinvastoin, kunta on koko ajan antanut olettaa muutos hyväksyttävän. Ruzanna Tarverdyanin ostopäätökseen ostaa Vaalimaan kiinteistön vaikutti oleellisesti se, että kunta oli alustavasti näyttänyt vihreää valoa kaavamuutokselle.

Kondratovich on 12.4.2023 ottanut ensimmäisen kerran yhteyttä Virolahden kunnan tekniseen johtajaan Markku Uskiin. Viestissään Kondratovich on kertonut suunnitelmista perustaa vodkatehdas kiinteistölle ja tiedustellut tarpeista kaavamuutoksille. Uski on 18.4.2023 vastannut selvittävänsä asiaa muun muassa ELY-keskuksen kanssa.

Toukokuun alussa Kondratovich on jälleen kysellyt asiasta ja Uski on kertonut, että ELY-keskuksen kannan mukaan kiiinteistölle vaaditaan asemakaavan muutos. Uski on sähköpostissaan 4.5.2023 Kondratovichille ja kunnan rakennustarkastaja Jari Metsolle todennut, että *”Muutos ei ole suuri, ja menee nopeammalla aikataululla, ensin osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville ja sitten suoraan kaavaehdotus. Nopeimmillaan saataisiin ehkä elo-syyskuun valtuuston päätettäväksi, ja olisi lainvoimainen 30 pv päätöksen tiedottamisesta (n. 7 pv). Muuten hanketta voi valmistella eteenpäin ja teetättää suunnitelmat ja hankkia tarvittavat viranomaisluvut (alkoholin valmistus). Neuvoteltava myös vesi- ja viemärilaitoksen kanssa”*. Tällöin Uski on ehdottanut Julia Kondratovichille, että kunta pyytää kolmelta kaavoittajalta tarjoukset, ja sen pohjalta tehdään kaavoitussopimus. Uski on myös kertonut siirtyvänsä toisiin tehtäviin ja Jari Metson hoitavan asiaa jatkossa.

Jari Metso ja Kondratovich ovat toukokuussa keskustelleet kaavoitussopimuksesta. Metso kertoi keskustelleensa asiasta kaavoittajan kanssa ja ehdotti Kondratovichille palaveria asiasta 5.6.2023.

Teams-palaveri järjestyi 5.6.2023. Palaverissa olivat läsnä Kondratovichin ja Metsolan lisäksi kunnanjohtaja Otto Koskela ja arkkitehti Kaija Maunula. Kokouksen muistion

(Liite 2) mukaan Koskela on todennut kyseessä olevan suhteellisen kevyt asemakaavamuutos. Koskela on lisäksi todennut, että kun yrittäjältä on tullut kaavoitusaloite Jari Metsolle, käynnistetään kaavamuutos kunnanhallituksen päätöksellä. Hän on vielä todennut tavoitteena olevan, että kaavoitusaloite käsiteltäisiin seuraavassa kunnanhallituksen kokouksessa 12.6. ja samassa kokouksessa kunnanhallitus päättäisi käynnistää kaavamuutoksen.

Jari Metso on todennut kokouksessa, että asemakaavamuutos tarvitaan, koska nykyinen asemakaavamerkintä KL, liikerakennusten korttelialue, ei salli tuotantotoimintaa. Lisäksi hän totesi kunnan jo luonnostelleen kaavoitussopimuksen.

Kokouksessa Kaija Maunula esitteli asemakaavamuutosta koskevan alustavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Koskela totesi tästä, että suunnitelma vaikuttaa hyvältä ja se viedään kunnanhallitukseen. Lisäksi Koskela totesi, että asemakaavamuutoksen aikataulu on realistinen ja toteutettavissa. Sovittiin, että kaavamuutosta käsitellään kunnanhallituksen kokouksessa 12.6.2023. Jostain syystä esitys ei kuitenkaan mennyt tuolloin kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Kondratovich toimitti sovitusti 6.6.2023 Metsolle aloitetekstin. Tähän Metso vastasi 6.7.2023: *"Kiitos viestistäsi. Tämä riittää tässä kohtaa, jotta voidaan aloitepykälä kirjoittaa."* Kondratovich on tällöin ajatellut asian olevan kunnossa ja etenevän luvutulla tavalla.

Kondratovich on jälleen ollut yhteydessä Metsoon 24.1.2024 ja kysellyt kaava-aloitteesta. Metso on luvannut selvittää asiaa. Kondratovich on kysellyt asiasta uudelleen helmikuussa ja kertonut asialla olevan kiire, jotta suunnittelu- ja rakennustyöt päästään aloittamaan. Metso on 7.2. kertonut, että hakemus on edelleen vireillä, mutta vasta menossa käsittelyyn.

13.3.2024 pidettiin Metson ehdottama tapaaminen asian tiimoilta (Liite 3). Tapaamisessa olivat läsnä Kondratovich sekä RUZ-Trade Oy:n mekaanikko Dmitrii Fertov, Metso sekä vt. tekninen johtaja Sami Nivuslammi. Tapaamisessa keskusteltiin muun muassa rakennuslupa-asioista. Kondratovichille kerrottiin tapaamisen yhteydessä, että kaava-aloite on menossa 25.3.2024 tai viimeistään 8.4.2024 kokoukseen. Tällöin kunnan edustajat ovat ensimmäistä kertaa maininneet mahdollisuudesta, että kaavamuutosta ei hyväksyttäisi. Kunnan edustajat ovat ehdottaneet toiminnalle Vaahterikon alueen tonttia. Kuten todettu, Vaahterikon alueelta tilan hankkiminen suunnitellulle toiminnalle ei kuitenkaan ole asianosaisten kannalta tarkoituksenmukainen ratkaisu. Uuden tehtaan rakentamiseen kuluisi aikaa ja tulisi monta kertaa kalliimmaksi kuin Kivikorventien kiinteistön hankkiminen rakennuksineen. Kondratovich totesi tapaamisessa, että Vaahterikon alueen tonttia voidaan harkita jatkossa, mikäli tullaan suunnittelemaan toiminnan laajentamista.

Kaava-aloite käsiteltiin lopulta kunnanhallituksen kokouksessa 8.4.2024. Kunnanhallituksen päätös hylätä kaava-aloite tuli Kondratovichille ja Tarverdyanille täytenä yllätyksenä, sillä kuten edellä on kuvattu, kunnan edustajat antoivat ymmärtää,

ettei kaava-aloitteen hyväksymisessä pitäisi olla mitään ongelmia, minkä perusteella päätös hankkia kiinteistö on tehty.

6. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen huomioista

Kunnanhallituksen päätökseen on kirjattu ELY-keskuksen kaavahanketta koskevia huomioita.

ELY-keskuksen mukaan alueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040. Alueen pääkäyttötarkoitukseksi maakuntakaavassa on merkitty työpaikka-alue. Maakuntamääräyksen mukaan alueelle saa sijoittaa ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuutta ja varastointia sekä toimisto- ja palvelutyöpaikkoja. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota hulevesien hallintaan ja hulevesitulvien ehkäisyyn.

Lisäksi maakuntakaavassa on alueelle kohdealuemerkintänä osoitettu vähittäiskaupan kehittämisen kohdealue. Kaavamääräyksen mukaan: *”Merkinnällä osoitetaanseudullisesti merkittävät vähittäiskaupan kohdealueet, joilla on rajakaupan ja matkailua palvelevan vähittäiskaupan ominaispiirteitä”*.

Alueella on voimassa myös Virojoki-Vaalimaan osayleiskaavan muutos ja laajennus. Yleiskaavamääräyksen mukaan alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköjä ja alueelle voidaan osoittaa lisäksi kyseistä päätoimintaa tukevia toimintoja.

Maakuntakaava on maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) 32.1 §:n mukaan ohjeena muutettaessa asemakaavaa, mikä jättää kuitenkin kunnalle harkintavaltaa yksityiskohtaisempaa kaavoitusta alueella laadittaessa. Tätä tukee myös maakuntakaavan yleispiirteisyys. Maakuntakaavan suunnitteluratkaisusta poikkeaminen yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa pitää perustella erittäin huolellisesti. ELY-keskuksen mukaan tässä kyseisessä tapauksessa on huomioitava, että maakuntakaavassa on sallittu alueelle sijoittaa ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuutta ja varastointia.

MRL 42.1 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena muutettaessa asemakaavaa. Yleiskaavan suunnitteluratkaisuja on tarkoitus välittää asemakaavoitukseen. ELY-keskuksen mukaan tässä tapauksessa on huomioitava aiotun toiminnan laajuus ja sen aiheuttamat ympäristöhaitat ja muut ympäristöön kohdistuvat vaikutukset. ELY-keskuksen mukaan, mikäli toiminta on ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta, maakuntakaavasta ei ainakaan voida johtaa puhdasta oikeudellista estettä asemakaavamuutokselle. Suunniteltu toiminta poikkeaa kuitenkin yleiskaavassa osoitetusta käyttötarkoituksesta, joten mahdollinen asemakaavamuutos vaatii hyvät maankäytölliset ja muut perustelut.

Sinänsä mahdolliselle asemakaavan mukaiselle KTY alueelle voidaan määräyksellä antaa mahdollisuus sijoittaa ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuutta. Ympäristöoppaan nro 12 (asemakaavamerkinntä- ja määräykset, s. 47) mukaisesti KTY-merkintää voidaan käyttää, kun toiminta ympäristövaikutuksiltaan on rinnastettavissa toimistotyypin työhön. Mikäli kyseisestä toiminnasta aiheutuu selkeästi ympäristöön häiriötä, esim. melua, ilman, veden tai maaperän saastumista, raskasta

liikennettä, olisi alue suunniteltava puhtaasti teollisuusrakentamista varten. Puhtaasti teollisuuteen varattu alue olisi kuitenkin tässä tapauksessa vastoin maakuntakaavan suunnittelumääräyksiä sekä voimassa olevaa yleiskaavaa.

MRL 51.1 §:n mukaan asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaan kuin kunnan kehitys taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. MRL 51.2 §:n mukaan maankäytön ohjaustarvetta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti asuntotuotannon tarve ja elinkeinoelämän toimivan kilpailun edistäminen.

7. Kunnanhallituksen perusteet päätösehdotukselle

Kunnanhallituksen päätöksessä hylätä kaavamuuotos on esitetty seuraavat perustelut:

- Mikäli kunta katsoo esimerkiksi alueen strategiseen pitkäjänteiseen kehittämiseen liittyen, ettei kyseisenlainen toiminta sovellu alueelle, se voi tehdä kielteisen päätöksen kaavoitusaloitteeseen. Tätä strategista tulokulmaa tukee se, että kunta on mm. kaavoittanut tämän tyyppiselle toiminnalle teollisuusalueen Vaahterikkoon, jossa kunnalla on vapaana noin 25 hehtaarin teollisuustontti, joka on lohkottavissa. Maakuntakaavassa Vaahterikon alue on osoitettu teollisuus- ja varastoalueeksi (T).
- Kaavoitusaloitteen kohteena olevan korttelin viereiset korttelit ovat kaavoitettu myymäläliiketoimintaa varten, eikä asemakaava mahdollista niille teollista toimintaa. Yksittäisen korttelin kaavoittaminen teolliselle toiminnalle, muutoin myymäläliiketoiminnalle varatun asemakaava-alueen keskeltä, ei ole alueen pitkäjänteisen kehittämisen näkökulmasta tarkoituksenmukaista.

Ihmetystä herättää kunnanhallituksen kielteinen kanta päätökseen, kun ennen tapaamista 13.3.2024 kunnan edustajat eivät kertaakaan maininneet, että kaavamuutoksessa voisi olla jotakin ongelmia. Ruzanna Tarverdyan on tehnyt ostopäätöksen kiinteistöstä sillä perusteella, että kunta on näyttänyt kaavamuutokselle vihreätä valoa ja toimet kaavamuutoksen tekemiseksi on jo aloitettu.

Kuten todettu, vodkatehtaan perustaminen Vaahterikon alueelle ei ole tässä tapauksessa tarkoituksenmukaista. Edellä kuvatulla tavalla Kivikorventien kiinteistö sopii erinomaisesti tähän tarkoitukseen, kun taas tehtaan perustaminen Vaahterikon tontille vaatisi mittavia investointeja.

Kunnanhallituksen perustelut päätökselle ovat puutteelliset. Päätöksessä ei ole perusteltu millään tavalla, minkä vuoksi yksittäisen korttelin kaavoittaminen teolliselle toiminnalle *”ei olisi alueen pitkäjänteisen kehittämisen näkökulmasta tarkoituksenmukaista”*.

8. Altian alkoholijuomatehdas

Mainittakoon lisäksi, että Suomessa on paljon tuotantolaitoksia, jotka sijaitsevat jopa kaupunkien keskellä eikä niiden toiminnassa ole mitään ongelmia tai haittoja (mm Fazerin makeistehdas Lappeenrannassa, joka sijaitsee kaupungissa ja aivan Saimaan rannalla).

Myös esimerkiksi Altian alkoholijuomatehtaan viereisillä tonteilla on sekä metsää että haja-asutusta. Lähin asutus tehtaasta sijaitsee noin 100 metrin etäisyydellä tehdasalueesta. Tehtaan ympäristössä on kahdeksan päiväkotia noin 0,4–1,0 kilometrin etäisyydellä ja kolme koulua noin 0,6–0,9 kilometrin etäisyydellä Altia Oyj:n toiminnoista. Rajamäen taajaman palvelut (terveysasema, kirjasto, nuorisotila, kirkko jne.) ovat noin 0,6–0,8 kilometrin etäisyydellä tehtaasta. Rajamäen vesitorninmäen luonnonsuojelualue sijaitsee noin kahden kilometrin päässä.

Oheisessa Altian alkoholijuomatehtaan ympäristölupapäätöksessä (Liite 6) sivuilla 8, 24 ja 25 on kuvattu tällaisten toiminnan ympäristövaikutuksia. Tällainen tuotanto ei siis aiheuta mitään haittoja eikä tuo melua.

Ympäristölupapäätöksessä kuvataan toiminnan ympäristövaikutuksia seuraavasti (s. 25): ”Toiminnanharjoittajan mukaan Altia Oyj:n Rajamäen tehdasalueen normaalista toiminnoista aiheutuvat päästöt eivät merkittävästi vaikuta ympäröivään luontoon, rakennettuun ympäristöön, alueen yleiseen viihtyvyyteen eivätkä tehdasalueen välittömässä läheisyydessä asuvien tai tehdasalueella työskentelevien ihmisten terveyteen. Merkittävimpana haittana voidaan hakemuksen mukaan pitää alueen raskasta liikennettä.”

Altian alkoholijuomatehtaan toiminta ja tuotantokapasiteetti on huomattavasti suurempi kuin Suomi Spirits Oy:n toiminta.

9. Lopuksi

Kunnanhallituksen päätös tulee kumota ja kaavamuutos hyväksyä edellä mainituilla perusteilla. Kunnanhallituksen päätös on perusteltu puutteellisesti. Päätös on asianosaisten kannalta erittäin yllättävä ja kohtuuton kunnan aiemman suhtautumisen asiaan perusteella, eli se loukkaa hallintolain luottamuksensuojan periaatetta. Suunniteltu vodkatuotantotoiminta ei häiritse naapurikiinteistöjä, eikä sillä ole haitallisia ympäristövaikutuksia. Tuotannon perustaminen tuo alueelle useita työpaikkoja ja uutta liiketoimintaa.

Kunnioitavasti

Vantaalla 22. päivä huhtikuuta 2024

RUZANNA TARVERDYAN

Matti Honkanen
Vantaa, asianajaja
toimeksisaaneena

LIITTEET

1. Kunnanhallituksen päätös KhVi 08.04.2024 § 65, 17/10.02.03/2024
2. Muistio, aloituskokous 5.6.2023
3. Muistio, kokous 13.3.2024
4. Yulia Kondratovichin kirjeenvaihto kunnan edustajien kanssa 12.4.2023 - 20.2.2024
5. Valviran maastavientilupa, Suomi Spirits Oy
6. Altian alkoholijuomatehtaan ympäristölupapäätös